

нігами, 1004 рік - вторгнення печенігів, а в 1011 році померла Анна, княгиня Володимира. У 1015 році Борис йде на печенігів [8, с. 274-275].

Отже, постійна загроза з боку вторгнення печенігів і смерть княгині Анни не дали можливість реалізувати князю свою амбітну комбінацію. Цікаво те, що в цей час імператор Василь Другий Болгаробоець вів запеклу війну з болгарами.

Переглянувши хронологію приходу до влади митрополитів на Русі, ми звернули увагу на національність і ким вони були посвячені. Картина, яку ми побачили, не може не вражати: з 23 митрополитів київських тільки двоє були русами, походження двох було невідоме і 19 були іноземцями. З них - 21 кандидатура була затверджена і прибула від константинопольських патріархів, що пояснює, чому на Русі за поодинокими винятками, митрополити були іноземці. Цікавий і той факт, що обидва митрополита, які за національністю були русами, висунуті саме руськими князями [9, с. 79-96].

З вище викладеного приходимо до висновку, що руська православна церква контролювалася не з Києва, а з Константинополя, хоча і на Русі деякі князі намагалися протистояти їй через призначення ними руських митрополитів. Прийняття християнства Руссю дало можливість Візантійській імперії через церковні інституції впливати на державну політику руських князів. Втручання в діяльність княжої влади, призвело до її ослаблення. Тільки підкорення Візантії Володимиром і взяття церкви під свій повний контроль могло виправдати амбітні плани Володимира. Позитивний вплив церкви проглядається у формуванні соціальних функцій князівської влади, виробленню головних європейських цінностей, які тримаються на християнській ідеології, а саме - сильний має подбати про слабого та співчуття до страждущих.

Література:

1. Полное Собрание Русскихъ Летописей. Патриаршая или Никоновская летопись. – Репринт. – М., Наука, 1965. – Т. 9, 10. – 256 с.
2. Полное Собрание Русскихъ Летописей. Типографическая летопись. – Спб., 2-я Государственная типография. Галерная 1, 1921., Т. 24.–272 с.
3. Карамзин Н.М. История Государства Российского., Н.М. Карамзин.– М., Наука, 1989. – Т.1. – 416 с.
4. Толочко П.П. Древняя Русь. Очерки социально-политической истории., Пётр Петрович Толочко. – К., Наукова думка, 1987. – 250с.
5. Прошин Г. Как Была крещена Русь., Г. Прошин. – И., Издательство полетической литературы, 1989.– 320 с.
6. Татищев В.Н. История Российская., В.Н. Татищев. – Т. 2: Єрмак. – М., 2005. – 735с.
7. Полное Собрание Русскихъ Летописей. Лаврентьевская летопись. – СПб., Археографическая комиссия, 1846., Т. 1. – 267 с.
8. Войнович Л.В. Княжа доба на Русі: портрети еліти., Л.В. Войнович. – Біла Церква., Видавець Олександр Пшонківський, 2006. – 782 с.
9. Болховітінов М. Вибрані праці з історії Києва., М. Болховітінов.– К., Либідь, 1995.– 488 с.



БЕЗЗАХИСНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ БАГАТСТВО УКРАЇНИ, ЯК РЕЗУЛЬТАТ РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ / БЕЗЗАЩИТНОЕ НАЦИОНАЛЬНОЕ БОГАТСТВО УКРАИНЫ, КАК РЕЗУЛЬТАТ РЕФОРМИРОВАНИЯ ГОСУДАРСТВЕННЫХ ОРГАНОВ / DEFENCELESS NATIONAL WEALTH OF UKRAINE, AS A RESULT THE PUBLIC AUTHORITIES' REFORMING

Муляр Г.В., канд. істор. наук, викладач

Київський професійно-педагогічний коледж ім. А. Макаренка, Україна

Шуст Г.П. здобувач

Київський університет права, Україна

Учасники конференції

Дана стаття присвячена питанням реформування системи органів, що мають повноваження у сфері охорони земельних ресурсів та змін, які відбулися в їх повноваженнях.

Ключові слова: земля, земельні ресурси, охорона земель, державні органи, органи управління, спеціально уповноважений орган з питань земельних ресурсів, органи внутрішніх справ, органи прокуратури.

В статье рассматривается вопрос реформирования системы органов, что имеют полномочия в сфере охраны земельных ресурсов та изменения в их полномочиях.

Ключевые слова: земля, земельные ресурсы, охрана земель, государственные органы, органы управления, специально уполномоченный орган в вопросах земельных ресурсов, органы внутренних дел, органы прокуратуры.

In the process of the state development as a result of changes that take place in public relations, there may be a need for reforms and adjustment of the activity of state bodies, as a result of which the system and powers of state bodies may change. This article deals with the issues of reforming the system of bodies with powers in the field of land resources protection and the changes that took place within the powers of these bodies. The changes that took place in the system of governing bodies and law enforcement bodies and the impact of these changes on the protection of land resources are considered. The chronology of transformations of the specially authorized body on land resources has been specified and an analysis of the changes that took place in the authority and subordination has been made. It was Compared the powers of militia and police in the field of land resources protection. The impact of the new Law «On the Prosecutor's Office» on the powers of the prosecutor's offices in the field of land protection is analyzed. It is concluded that the most of changes in the system of state bodies that have powers in the field of land protection have led to the abolition or simplification of a number of powers of these bodies or, in general, to the elimination of certain bodies, which may adversely affect the protection of land resources.

Keywords: land, land resources, land protection, state bodies, administrative bodies, specially authorized body on land resources, bodies of internal affairs, prosecutor's offices.

Земля є невід'ємним та незамінним базисом розвитку сільського господарства та промисловості, існування держави та людства загалом. Земля є елементом, що сполучає всі складові екосистеми, впливаючи на неї та на все довкілля. Такі властивості землі потребують закріплення за нею особливого правового статусу. Саме тому, в статті 14 Конституції України, земля

проголошена національним багатством, яке перебуває під особливою охороною держави [1]. Поняття «земля» та «земельні ресурси» в даній статті співвідносяться як загальне (земля) та особливе (земельні ресурси).

Відповідно до ст. 162 Земельного кодексу України (далі ЗК України) охорона земель являє собою систему правових, організаційних, економічних та інших заходів, які спрямовані на раціональне використання земель, запобігання необґрунтованому вилученню земель сільськогосподарського призначення і лісогосподарського призначення, захист від шкідливого антропогенного впливу, відтворення і підвищення родючості ґрунтів, підвищення продуктивності земель сільськогосподарського призначення, забезпечення особливого режиму використання земель оздоровчого, рекреаційного, природоохоронного та історико-культурного призначення [2]. Майже аналогічні визначення містяться в Законах України «Про охорону земель» та «Про державний контроль за використанням та охороною земель» [3; 4].

Охорону земель можна розглядати, як систему відносин регулятивного характеру, які мають за мету забезпечити збереження земельних ресурсів, їх раціональне, бережливе та ефективне використання. Охорона земельних ресурсів передбачає втілення в сукупності різноманітних заходів, які реалізуються через державно-владний вплив, який спрямований на поведінку учасників земельних відносин. Ці дії реалізуються відповідними державними органами, які здійснюють функції управління у сфері використання та охорони земельних ресурсів та є складовими системи державного регулювання. Тому правову охорону земельних ресурсів також слід розглядати крізь призму діяльності державних органів, які відповідно до характеру здійснюваних ними повноважень можна об'єднати в такі групи: органи, які реалізують законодавчий напрямок (Верховна Рада України та органи місцевого самоврядування); органи, які реалізують виконавчо-розпорядчий напрямок (органи виконавчої влади); органи, які реалізують правоохоронний напрямок (правоохоронні органи та органи, які уповноважені вирішувати земельні спори).

З розвитком суспільних відносин виникає потреба в проведенні реформ в окремих сферах життєдіяльності держави. В Україні було проведено ряд реформ, в рамках яких відбулися зміни в системі органів на які виконують функції охорони та захисту земельних ресурсів. Найбільші зміни відбувалися в системі та в повноваженнях правоохоронних органів та органів виконавчої влади.

В системі органів виконавчої влади, що мають повноваження у сфері охорони земель, розрізняють: органи загальної, міжгалузевої (здійснюють державне управління в сфері раціонального використання та охорони земельних ресурсів у комплексі з іншими всіма природними ресурсами), галузевої (здійснюють повноваження у певній галузі, і до відання яких належить відповідна частина земельного фонду, що не залежить від територіального розміщення земель) компетенції та спеціально уповноважений орган з питань земельних ресурсів.

Слід зазначити, що саме спеціально уповноважених орган з питань земельних ресурсів за всю історію свого існування зазнав найбільшої кількості перетворень (реорганізацій), в результаті яких не всі зміни позитивно впливали на відносини у сфері охорони земель, оскільки з кожним таким перетворенням змінювалися і спрощувалися його повноваження, змінювалися органи його підпорядкування, а функції у сфері охорони земельних ресурсів взагалі відійшли на задній план.

Першим спеціально уповноваженим органом з питань земельних ресурсів (в ЗК України – це центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин) був Державний комітет України по земельних ресурсах (далі – Держкомзем), створений у 1996 році Указом Президента України [5].

У 2007 році за рішенням Уряду України Держкомзем було реорганізовано у Державне агентство земельних ресурсів України (далі – Держагемзем) [6]. Визначені в положенні повноваження Держагемзем не відповідали вимогам чинного, на той час, законодавства та були дуже обмеженими, тому в 2008 році Уряд прийняв нове Положення, при цьому змінивши назву органу на Державний комітет України із земельних ресурсів [7].

Наприкінці 2010 року Держкомзем знову було реорганізовано у Держагемзем, правове становище якого визначалося Указом Президента України № 445 від 08.04.2011 року [8]. Останнє перетворення відбулося в 2014 році – Держагемзем було реорганізовано у Державну службу з питань геодезії, картографії та кадастру (далі – Держгеокадастр).

Отже, перше, що відрізняється в правовому становищі цих органів так це їх підпорядкування: Держкомзем з самого початку підпорядковувався Міністерству охорони навколишнього природного середовища (згодом норма про це була видалена з Положення про Держкомзем), Держагемзем вже підпорядковувалося Міністерству аграрної політики та продовольства, а Держгеокадастр підпорядковується Міністру регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства.

Другою відмінністю є функції, які покладалася на дані органи та пріоритетність напрямків їх діяльності: Держгеокадастр – реалізовує державну політику у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності та земельних відносин, а також у сфері Державного земельного кадастру, в той час Держагемзем реалізовувало державну політику у сфері земельних відносин та топографо-геодезичної і картографічної діяльності, а Держкомзем забезпечувало реалізацію державної політики та управління у сфері регулювання земельних відносин, використання, відтворення, охорони та проведення моніторингу земель, ведення державного земельного кадастру, провадження топографо-геодезичної та картографічної діяльності, а також міжгалузеву координацію та державне регулювання у сфері встановлення меж області, району, міста, району в місті, села, селища.

І хоча на перший погляд функції та напрямки діяльності не дуже то і змінилися, але якщо розглянути їх крізь призму основних завдань, які покладалася на дані органи, то різниця помітна. Так, наприклад основні завдання Держагемзем окреслюються лише двома пунктами (реалізація державної політики у сфері земельних відносин та топографо-геодезичної і картографічної діяльності та внесення Міністрові пропозицій щодо формування державної політики у сферах віднесених до його відання), в той час коли завдання Держкомзему склалися з десяти пунктів, серед яких були і завдання в сфері охорони земель [7; 8]. Основні завдання Держгеокадастру майже ідентичні з основними завданнями Держагемзем, лише з деякими відмінностями: а) на перший план виходить сфера топографо-геодезичної та картографічної діяльності, а вже потім сфера земельних відносин; б) окремо виділено, як завдання, надання адміністративних послуг у сферах віднесених до його відання; в) окремо виділена сфера Державного земельного кадастру [9].

Що стосується повноважень, то більш чітко та деталізовано були розписані повноваження Держкомзему, які спрямовувалися на сприяння розвитку та проведення земельної реформи в державі (про завершення, якої ще не слід говорити), в той час як повноваження Держагемзем були спрямовані більше на організацію земельних торгів. А серед повноважень Держгеокадастру на перше місце виходять ті, що пов'язані з картографічною та топографо-геодезичною діяльністю. Серед повноважень Держгеокадастру та Держагемзем в Положеннях про них вже не згадується про їх можливість розглядати справи про адміністративні правопорушення та накладати адміністративні стягнення. Проте така можливість була чітко закріплена за Держкомземом.

Також особливістю Держкомзему було те, що він свої повноваження щодо здійснення державного контролю за використанням та охороною земель здійснював через Державну інспекцію з контролю за використанням та охороною земель (далі – Держземінспекція) та її територіальні органи. Інспектори Держземінспекції були наділені розпорядчо-владними повноваженнями, серед яких

була можливість застосовувати окремі заходи адміністративного примусу, що спрямовувалися на забезпечення охорони земельних ресурсів, попередження та припинення правопорушення в даній сфері, а також притягнення винних осіб до відповідальності.

Держземінспекція була створена у грудні 2002 року як урядовий орган державного управління. У 2009 році Кабінет Міністрів України своєю постановою ліквідував її як окремий орган та включив її як підрозділ у структуру Держкомзему. В червні 2010 року Уряд затвердив Положення про Держземінспекцію і зазначив, що вона є урядовим органом, що діє у складі Держкомзему та підпорядковується йому [11]. Але в листопаді того ж року своєю постановою Уряд знову ліквідував Держземінспекцію, при цьому зобов'язав Держкомзем забезпечити здійснення державного контролю за використання і охороною земель.

На сьогодні схожі повноваження мають інспектори Державної екологічної інспекції (далі – Держекоінспекція), основними завданнями, якої є реалізація державної політики зі здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів та внесення відповідному Міністрові пропозицій щодо формування державної політики зі здійснення державного нагляду (контролю) у даній сфері. Держекоінспекція є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Урядом через Міністра екології та природних ресурсів України. Держекоінспекція також володіє владно-розпорядчими повноваженнями, проте в Положенні про неї такі повноваження як: а) давати обов'язкові для виконання вказівки (приписи) з питань використання та охорони земель і дотримання вимог земельного законодавства та б) складати акти перевірок, протоколи про адміністративні правопорушення у сфері використання та охорони земель і дотримання вимог земельного законодавства, а також розглядати справи про адміністративні правопорушення в даній сфері (якими були наділені інспектори Держземінспекції) вже не значаться [11].

В системі органів, що здійснюють управлінські функції в сфері охорони земельних ресурсів була і Державна інспекція сільськогосподарства України (далі Держсільгоспінспекція), яка визначалася як центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі та була наділена повноваженнями організовувати та здійснювати державний нагляд (контроль) за додержанням земельного законодавства, використанням та охороною земель, незалежно від їх категорії та форми власності. Але в 2014 році Уряд прийняв рішення про ліквідацію такої інспекції, поклавши її функції із здійснення державного нагляду (контролю) в частині дотримання земельного законодавства, використання та охорони земель усіх категорій та форм власності, а також родючості ґрунтів на Державну екологічну інспекцію.

Безпосереднім гарантом охорони земельних ресурсів до недавнього часу були органи внутрішніх справ та органи прокуратури, одним із завдань яких було забезпечення законності і правопорядку у сфері навколишнього природного середовища, а відтак і земельних ресурсів, як його складової. Проте реформаційні зміни, що відбуваються в Україні, торкнулися і органів прокуратури і системи органів внутрішніх справ, що з однієї сторони є позитивним явищем, оскільки вже давно назріла потреба поліпшення їх роботи, але з іншого боку, такі зміни породили ситуацію, яка тільки погіршила стан у сфері охорони земельних ресурсів України.

Найважливішою складовою органів внутрішніх справ до реформи була міліція, на зміну їй прийшла Національна поліція. Але якщо проаналізувати визначення обох органів, які дані в законодавстві ми можемо побачити, що об'єкти на які спрямована їх діяльність різняться.

Так, міліція визначалася як державний озброєний орган виконавчої влади, який захищає життя, здоров'я, права і свободи громадян, власність, природне середовище, інтереси держави і суспільства від протиправних дій [12]. Національна поліція (далі – поліція) же ж визначається як центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку [13]. Отже, як бачимо захист природного середовища вже не визначається як об'єкт охорони нової поліції.

Оскільки у законодавстві прямо вказувалося, що міліція здійснювала захист природного середовища, то її правова діяльність в сфері охорони земельних ресурсів полягала у виконанні нею природоохоронних функцій, як в цілому, так і функцій щодо охорони і земельних ресурсів, зокрема. Слід зазначити, що охорону навколишнього природного середовища, в тому числі і земельних ресурсів, міліція здійснювала на тому ж рівні, що і охорону громадського порядку.

Ще одним досить важливим органом у системі органів, що здійснюють охорону земельних ресурсів в Україні є прокуратура, реформування якої відбулося у 2015 році, коли набрав чинності новий Закон «Про прокуратуру», відповідно до якого органи прокуратури втратили частину своїх контрольно-наглядових функцій, що на нашу думку негативно позначилося на розвитку відносин у сфері охорони земельних відносин.

Так, до моменту реформування одним із напрямків роботи органів прокуратури був нагляд за додержанням та застосуванням законів у сфері охорони навколишнього природного середовища, в тому числі і земельних ресурсів, як його складової [14], проте з прийняттям нового Закону органи прокуратури втратили цей предмет прокурорського нагляду [15].

Також колишній Закон передбачав можливість у разі потреби у системі прокуратури, як її складову частину, створювати спеціалізовані прокуратури. Тому, свого часу було створено систему спеціалізованих прокуратур саме з нагляду за додержанням законів у природоохоронній сфері (в тому числі і у сфері використання та охорони земельних ресурсів) та Дніпровську екологічну прокуратуру. Проте, з прийняттям нового Закону «Про прокуратуру» всі спеціалізовані (природоохоронні) прокуратури були ліквідовані, а їх функції у сфері використання та охорони земельних ресурсів були передані територіальним прокуратурам та обмежені лише представницькими повноваженнями. Такі зміни в системі та повноваженнях органів прокуратури матимуть негативні наслідки, оскільки територіальні прокуратури не розглядають охорону земельних ресурсів, як пріоритетний напрямок своєї діяльності, тим паче, що їх повноваження в цьому питанні обмежені представницькою функцією.

Отже, зрозуміло, що в процесі життєдіяльності держави і розвитку суспільних відносин, виникає потреба в проведенні реформ для вдосконалення регулювання суспільних відносин і сфера охорони земель не стала винятком. Хоча всі зміни в системі державних органів здійснюються з метою покращення та перетворення існуючої управлінської системи на дієвий механізм забезпечення соціального та економічного розвитку держави, проте варто пам'ятати, що постійні перетворення одного органу в інший, постійна передача функцій від одного органу до іншого, по суті проблеми не вирішує та не має жодного позитивного впливу на життєдіяльність і розвиток держави, а навпаки призводить до того, що в гонитві уникнення дублювання повноважень ці самі повноваження можуть спрощуватися і взагалі губитися. Це яскраво видно на прикладі постійних перетворень спеціально уповноваженого органу з питань земельних ресурсів та правоохоронних органів.

Також зміни в системі державних органів зумовлені і амбіціями владних сил, які намагаються таким чином згрупувати в своїх руках усі сфери державного управління, що звісно не має позитивних наслідків.

Як бачимо, наслідками проведених в Україні реформаційних змін в системі органів, які мають повноваження в сфері земельних відносин, призвели до того, що ці самі земля, не дивлячись на те, що вона проголошена національним багатством країни, по суті, залишилася без охорони та захисту. Тому реформуючи органи державної влади потрібно пам'ятати, що головне не кількість, а якість.

Література:

1. Конституція України., Відомості Верховної Ради України. – 1996 [Електронний ресурс]., Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96>
2. Земельний кодекс України: Закон України від 25.10.2001 № 2768-III: [Електронний ресурс]., Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
3. Про охорону земель: Закон України від 19.06.2003 № 962-IV: [Електронний ресурс]., Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/962-15>
4. Про державний контроль за використанням та охороною земель: Закон України від 19.06.2003 № 963-IV: [Електронний ресурс]., Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/963-15>
5. Про створення єдиної системи державних органів земельних ресурсів: Указ Президента України від 06.01.1996 № 34/96: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/34/96>
6. Про реорганізацію Державного комітету України по земельних ресурсах: Постанова Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 69: [Електронний ресурс]., Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/69-2007-%D0%BF>
7. Про затвердження Положення про Державний комітет України із земельних ресурсів: Постанова Кабінету Міністрів України від 19.03.2008 № 224: [Електронний ресурс]., Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/224-2008-%D0%BF>
8. Про Державне агентство земельних ресурсів України: Указ Президента України від 08.04.2011 № 445/2011: [Електронний ресурс]., Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/445/2011>
9. Про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру: Постанова Кабінету Міністрів України від 14.07.2015 № 15: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/15-2015-%D0%BF>
10. Про утворення Державної інспекції з контролю за використанням та охороною земель: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.06.2010 № 477: [Електронний ресурс]., Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/477-2010-%D0%BF>
11. Про Положення про Державну екологічну інспекцію України: Указ Президента України від 13.04.2011 № 454: [Електронний ресурс]., Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/454/2011>
12. Про міліцію: Закон України від 20.12.1990 № 565-XII: [Електронний ресурс]., Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/565-12>
13. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII: [Електронний ресурс]., Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
14. Про прокуратуру: Закон України від 05.11.1991 № 1789-XII: [Електронний ресурс]., Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1789-12>
15. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697- VII: [Електронний ресурс]., Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>

УДК 347.961: 347.65:347.77/.78 (477)

НОТАРИАЛЬНОЕ ПРОИЗВОДСТВО НАСЛЕДОВАНИЯ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫХ ПРАВ / NOTARY PROCEEDING OF THE SUCCESSION OF INTELLECTUAL RIGHTS

Пинчук Н., канд. юрид. наук, частный нотариус
Украина

Участник конференции

В статье рассмотрены материально-правовой и процессуально-правовой подход к наследованию интеллектуальных прав. Определены проблемные вопросы наследования интеллектуальных прав, в частности составления завещания в отношении интеллектуальных прав; наследования части имущественных прав на объекты интеллектуальной собственности; имущественных прав, заверенных в иностранном государстве. Нотариальное производство наследования прав интеллектуальной собственности предложено условно разделить на такие три стадии: подготовительная, оформления наследственных прав, выдачи свидетельства о наследстве.

Ключевые слова: наследство, интеллектуальная собственность, нотариус, творец, наследодатель, имущественные права, производство.

The author of the article has studied the material and legal, procedural and legal approach to the succession of intellectual rights. The author has defined the problematic issues of the succession of intellectual rights, in particular, the conclusion of a will in the relationship of intellectual rights; succession of a part of property rights to objects of intellectual property; property rights, certified in a foreign country. Notary proceeding of the succession of intellectual property rights has been suggested to divide conditionally into three stages: preparatory, registration of succession rights, issuing a certificate of the succession.

Keywords: succession, intellectual property, notary, creator, testator, property rights, proceeding.

Постановка проблемы. Нотариальное производство наследования интеллектуальных прав имеет комплексную проблематику, обусловленную двумя аспектами. Материально-правовой аспект связан с возможностью перехода прав на объект интеллектуальной собственности (интеллектуальных правах) от творца к наследникам. Процессуально-правовая проблематика базируется на особенностях нотариального оформления наследства, в состав которого входят интеллектуальные права. На практике открытие наследственного дела, при производстве которого обнаруживаются интеллектуальные права, требует необходимых знаний в сфере интеллектуальной собственности, в частности процедуры подтверждения данных прав и возможности их перехода к наследникам. Для науки данная тематика представляет интерес в силу того, что права, связанные с личностью автора, переходят в исключительное, временное владение наследников, и характеристика этих прав все еще требует изучения.

Состояние исследования. Природа наследования интеллектуальных прав вызывает интерес у многих исследователей интеллектуальной собственности. А.М. Поставару подчеркивает, что при наследовании должна учитываться двойственная